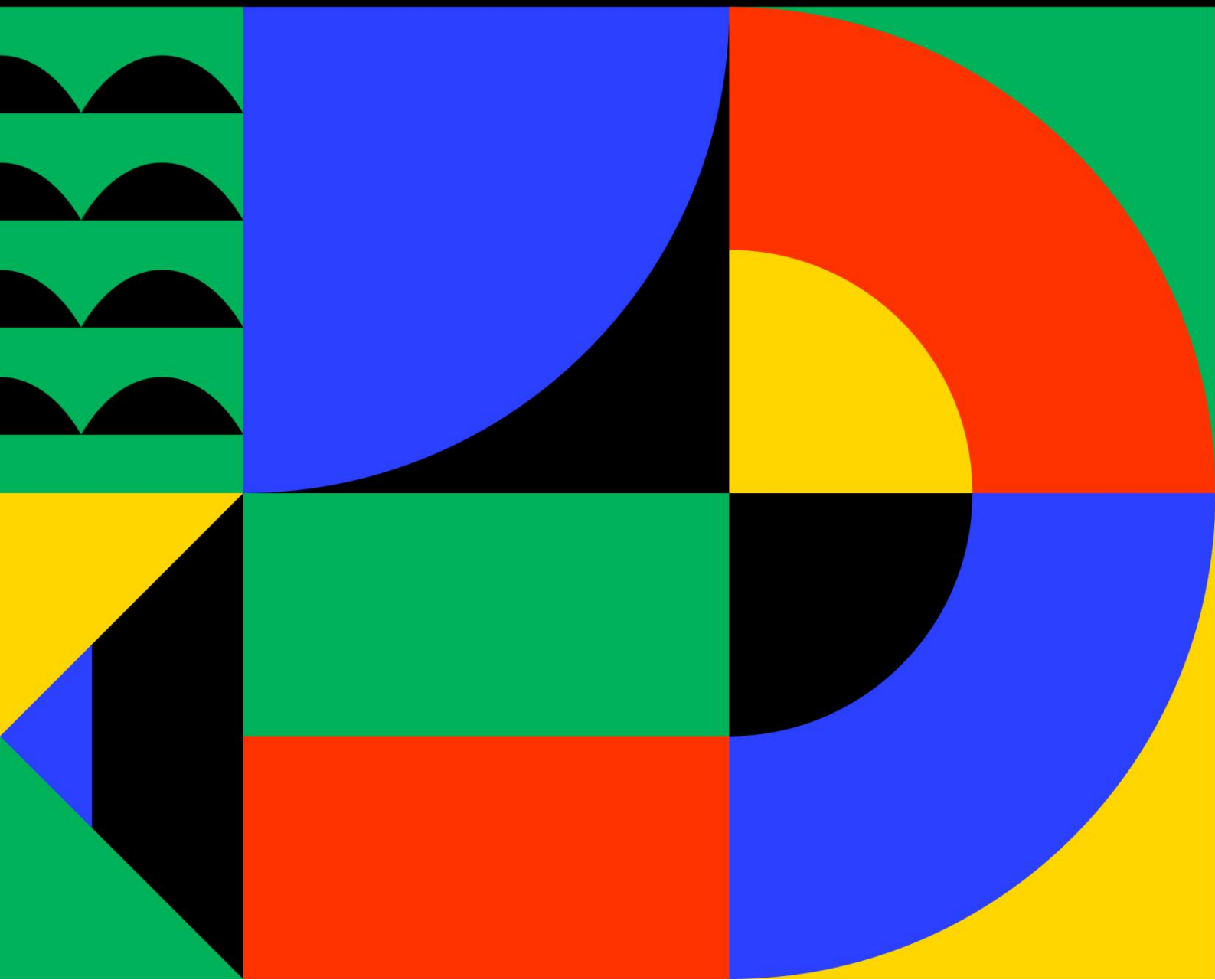
zonova | opvang & onderwijs

Pedagogisch beleid voorscholen

Inleiding
Samen spelen en leren voor alle kinderen vanaf 2 jaar

In ons pedagogisch beleid beschrijven wij vanuit welke visie we werken en hoe we handelen. Dit is gekoppeld aan onze missie en visie. Het pedagogisch beleid is geschreven voor medewerkers van Zonova Opvang en voor ouders die klant zijn of worden. In dit beleid leggen we vast op welke wijze wij kinderen begeleiden en stimuleren in hun ontwikkeling. Elke locatie heeft een eigen locatiegebonden pedagogisch beleid. Hierin beschrijven wij de locatiespecifieke pedagogische kenmerken en afspraken.

Zonova Opvang is een kinderopvangorganisatie met een maatschappelijke functie. Bij Zonova Opvang draait alles om de kinderen in Amsterdam Zuidoost. Hierbij staat het welbevinden van de kinderen voorop. Een kind dat zich prettig voelt, is open, nieuwsgierig, vol zelfvertrouwen en evenwichtig. Dit zijn belangrijke aspecten die de pedagogisch professional kan stimuleren. Hoe? Door een veilige, voorspelbare en uitdagende omgeving te creëren.

Door de groep goed te organiseren zorgt de pedagogisch professional voor een sfeer waarin alle kinderen zich veilig en vertrouwd voelen. Hierdoor kunnen kinderen zich ontwikkelen en hun sociale vaardigheden uitbouwen. Hiervoor zijn kaders nodig. We hanteren een dagindeling en maken afspraken met elkaar. Een vaste structuur biedt duidelijkheid en zorgt ervoor dat we op een fijne manier met elkaar omgaan. Ieder kind heeft een mentor. Dit is een pedagogisch professional op de groep. Een belangrijke taak van de mentor is om de ontwikkeling van peuters objectief te volgen en goed te registreren. Dit gebeurt met het kindvolgsysteem KIJK!. Zo weet de mentor wat ieder kind nodig heeft.

Spelend leren staat centraal op onze voorscholen. Alle kinderen ontwikkelen zich in hun eigen tempo. Pedagogisch medewerkers hebben kennis over de ontwikkeling van kinderen. We gaan hier in ons dagelijks handelen dieper op in door te kijken naar wat kinderen interessant vinden, wat ze al kunnen en waar ze behoefte aan hebben.

Missie
Zonova Opvang is een maatschappelijke organisatie. Wij werken in een stadsdeel met een grote diversiteit en zoeken vanuit verschillende perspectieven, naar overeenkomsten die ons met elkaar verbinden. Door te kijken naar individuele ontwikkeling en behoeften, bieden wij een op maat gemaakt en gedifferentieerd aanbod en dragen daarmee bij aan het creëren van gelijke kansen voor iedereen in Zuidoost.

Visie
Bij Zonova Opvang is iedereen welkom. Wij zien en waarderen kinderen, ouders en medewerkers om wie ze zijn. Binnen onze voorscholen en BSO's krijgt elk kind de ruimte om al spelend en ontdekkend tot groei te komen. Het is onze missie om voor de kinderen een stimulerende, herkenbare en veilige omgeving te creëren, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit doen wij door de inzet van onze preventieve pedagogische expertise. Zo helpen wij kinderen stap voor stap naar meer zelfstandigheid te groeien. Veiligheid en vertrouwen vormen hierbij de kern. Zonova Opvang biedt hiermee een stevige basis voor de toekomst.

Bij Zonova Opvang werken we vanuit de volgende kernwaarden:

- Samenwerking
- Open communicatie
- Veiligheid en vertrouwen
- Oog voor diversiteit
- Autonomie

Pedagogische basisdoelen

Je veilig en vertrouwd voelen is een voorwaarde om je te kunnen ontwikkelen.

We bieden onze peuters een stimulerende, herkenbare en veilige omgeving, waarin zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Onze pedagogisch professionals werken hierbij met de vier pedagogische basisdoelen van Marianne Riksen-Walraven. Deze basisdoelen zijn het uitgangspunt bij alles wat we doen: hoe we omgaan met kinderen, welke activiteiten we aanbieden en hoe we onderlinge interacties begeleiden.

1. Bieden van emotionele veiligheid
Het bieden van een gevoel van veiligheid is het eerste basisdoel dat we willen bereiken. Kinderen moeten zich emotioneel veilig voelen om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Een kind dat zich niet veilig voelt, trekt zich terug, en kan daardoor niet profiteren van alle ontwikkelkansen die de voorschool biedt. Wij vinden het belangrijk dat een kind zich thuis voelt in de groep, zowel bij de pedagogisch professionals als bij de andere kinderen. Wij creëren een fijne en warme sfeer. We hebben aandacht voor alle kinderen en voor hun ouders. We hebben voorspelbare positieve omgangsvormen en zorgen voor open communicatie Hierdoor leert een kind dat het kan rekenen op passende ondersteuning, respect en zorg. Een goede samenwerking met ouders, basisschool en andere betrokkenen vinden we essentieel. Een gezamenlijke pedagogische aanpak geeft kinderen duidelijkheid en een gevoel van veiligheid.

Onze pedagogisch professional

- biedt emotionele veiligheid door goed te kijken en te luisteren naar de kinderen.
- zorgt voor een positieve groepssfeer met een voorspelbaar dagritme en duidelijkheid over regels en afspraken.
- werkt nauw samen met ouders en andere betrokkenen en richt zich op een gezamenlijke pedagogische aanpak

2. Bevorderen van de persoonlijke competentie
De persoonlijke competenties zijn de bouwstenen die een kind helpen om een sterk en zelfstandig individu te worden. Het gaat over zelfvertrouwen, over het begrijpen en uiten van gevoelens en het aangaan van uitdagingen.

Onze pedagogisch professional

- stimuleert de persoonlijke competenties door goed te kijken naar wat kinderen nodig hebben voor hun ontwikkeling.
- gaat uit van de behoefte van het individuele kind en stemt het aanbod hierop af.
- maakt gebruik van de VVE-programma's Piramide en Uk & Puk.

3. Stimuleren van de sociale competentie
Een kind ontwikkelt sociale competenties door het communiceren met anderen. Op deze manier leren kinderen met elkaar samenwerken, samen te delen, te luisteren naar elkaar en rekening te houden met een ander. We bieden kinderen een veilige en uitdagende omgeving om samen te spelen en te leren. We zorgen voor een divers activiteitenaanbod, afwisselend in de grote groep en in kleinere groepjes. We richten ons op het gezamenlijk ervaren van plezier. Kinderen kunnen hun energie kwijt door gezamenlijke activiteiten te doen, zoals bewegen, dansen en buitenspelen.
We houden rekening met onderling verschil in karakter, temperament en daarmee de kindbehoeften. Daarbij hebben we ook oog voor kinderen die meer ondersteuning vragen.

Onze pedagogisch professional

- stimuleert kinderen om naar elkaar te luisteren, elkaar te helpen en speelgoed samen te delen.
- zorgt voor een uitdagend activiteitenprogramma, dat aansluit bij de individuele behoeften en onderlinge verschillen.

- vraagt kinderen naar hun ervaringen en laat hen daarover vertellen.
- geeft kinderen positieve aandacht en waardering.

4. Overdragen van waarden en normen
Normen en waarden beïnvloeden wat kinderen doen, hun zelfbeeld, zelfvertrouwen en relaties met anderen. Kinderen leren stap voor stap hoe zij zich het beste kunnen gedragen en welke regels er belangrijk zijn in het omgaan met elkaar en binnen de samenleving.
Op de voorschool hebben we te maken met een diversiteit aan culturen. Hierdoor krijgen kinderen te maken met verschillende waarden en normen. We leren kinderen inzicht krijgen in die waarden en normen. De basiswaarden respect en veiligheid voor kind en medewerker staan altijd voorop.

Op de voorschool luisteren we naar elkaar, tonen we respect en helpen we elkaar. Wij doen niet iets tegen iemands wil. Nee is nee. We geven elkaar regelmatig complimentjes. We geven geen straf. Bij een ongewenste situatie gaan we met kinderen in gesprek en betrekken hen daarna direct weer op een positieve manier bij het spel.

Onze pedagogisch professional

- creëert een veilige omgeving om samen te spelen en te leren
- bespreekt waarden en normen met kinderen
- benadert kinderen en hun ouders op een positieve en respectvolle manier
- is zich bewust van haar voorbeeldfunctie
- laat in haar handelen zien vanuit welke waarden en normen we werken

Interactievaardigheden
De kwaliteit van de interactie tussen pedagogisch professionals en kinderen bepaalt voor een groot deel de pedagogische kwaliteit van de voorschool
Zonova Opvang draagt bij aan het bereiken van de vier pedagogische basisdoelen met behulp van de zes interactievaardigheden van Marianne Riksen–Walraven. Deze zes interactievaardigheden vormen de basis voor het pedagogisch handelen van elke pedagogisch professional bij Zonova Opvang. We hebben de interactievaardigheden als volgt vertaald in ons beleid en dagelijks handelen.

1. Sensitieve responsiviteit

Kinderen willen op de voorschool niets liever dan een fijne sfeer, gezellig spelen met andere kinderen, leuke dingen doen en pedagogisch professionals bij wie ze zich goed voelen. Peuters leren hun emoties steeds beter herkennen. Dit komt omdat ze al ervaring hebben met allerlei gevoelens. Het is belangrijk dat de pedagogisch professional een veilig en onafhankelijk aanspreekpunt is voor de kinderen. Ze heeft een luisterend oor voor hun verhalen, biedt hun ruimte voor het voelen van emoties en ondersteunt hen bij het verwoorden en hanteren van gevoelens.

Onze pedagogisch professional

- laat merken dat ze de signalen van kinderen opmerkt en er de juiste betekenis aan geeft.
- loopt naar kinderen toe om met ze te praten en gaat op ooghoogte zitten.
- reageert op een positieve en ondersteunende manier, zodat het kind zich begrepen voelt.
- kijkt vriendelijk rond in de groep en maakt oogcontact met kinderen.
- vertelt wat ze ziet en verwoordt wat de kinderen doen.
- noemt kinderen regelmatig bij hun naam.
- geeft concrete complimenten over hun gedrag en moedigt kinderen aan.
- zegt waar mogelijk ‘ja’ en zo min mogelijk ‘nee’.

2. Respect voor de autonomie

Kinderen zijn niet slechts onderdeel van de groep, het zijn ook mensen met hun eigen gewoontes, voorkeuren en ideeën. De pedagogisch professional erkent hun autonomie door te benoemen wat kinderen voelen, zien, ervaren. De pedagogisch professional kan bijvoorbeeld refereren aan de thuissituatie van kinderen of benoemen met wie het kind graag speelt. Ze respecteert de zienswijze van het kind. Als een kind huilt, benoemt ze wat ze ziet en vraagt het kind om uit te leggen wat er aan de hand is.
Pedagogisch medewerkers moedigen de kinderen aan om dingen zelf te doen en ontdekken, hun eigen ideeën uit te proberen en om zelf oplossingen te verzinnen. Zo stimuleren ze de ontwikkeling van het zelfvertrouwen van kinderen

Onze pedagogisch professional

- geeft kinderen tijd en ruimte om hun eigen gang te gaan, zelfstandig iets te doen en te ontdekken.
- toont geduld ten opzichte van eigen ideeën en oplossingen van kinderen.
- geeft kinderen keuzemogelijkheden en respecteert hun keuze.
- staat open voor een gezonde discussie met kinderen.

3. Structureren en grenzen stellen

Naast het aanmoedigen om dingen zelf te doen en te ontdekken, hebben kinderen ook behoefte aan structuur en grenzen. Dit biedt veiligheid en overzicht. Het is belangrijk dat kinderen leren hoe we omgaan met elkaar en met de omgeving. Uitgangspunt van pedagogisch professionals is dat veel mag en dat er een alternatief geboden wordt voor dat wat niet kan. De kinderen wordt gevraagd actief mee te denken over deze alternatieven en afspraken. Afspraken worden positief geformuleerd. Bijvoorbeeld: ‘Je mag buiten rennen’ en ‘We lopen in de hal’. Op de groep zorgt een dagritme samen met terugkerende rituelen voor overzicht en structuur. Dit wordt ondersteund met dagritmekaarten en liedjes.

Onze pedagogisch professional

- vertelt de regels op een positieve manier en legt uit waarom deze regels er zijn.
- volgt een duidelijke dagindeling die past bij het ritme van de kinderen.
- maakt gebruik van rituelen.
- vertoont voorbeeldgedrag ten aanzien van omgangsvormen.
- ondersteunt het kind bij zelfsturing.

4. Praten en uitleggen

Kinderen leren taal door een combinatie van drie aspecten: taalaanbod (in de omgeving), taalproductie (door het kind) en feedback op het taalgebruik (door de volwassenen) om hen heen. Een pedagogisch professional die een rijke taalomgeving biedt, stimuleert de taalontwikkeling van de kinderen op de groep. Daarom is het belangrijk dat alle interacties met kinderen voortdurend worden begeleid met taal. Voor kinderen die meer moeite hebben met taalproductie of taalbegrip kunnen ondersteunende middelen worden gebruikt als foto’s, pictogrammen of gebaren.

Onze pedagogisch professional

- stemt de inhoud en taal af op de interesse en het begripsniveau van de kinderen.
- moedigt kinderen aan om hun gedachten, ideeën en gevoelens te verwoorden. Als kinderen dit nog niet kunnen, ondersteunt ze hen hierbij.
- zegt wat ze doet, benoemt wat ze ziet en legt uit wat er gaat gebeuren.
- praat op een positieve manier met kinderen.

- heeft oog voor de taalontwikkeling van ieder kind.
- sluit een gesprek op een passende manier af.

5. Ontwikkeling stimuleren

Bij ontwikkelingsstimulering gaat het om de acties die de pedagogisch professional onderneemt om kinderen te begeleiden bij het vergroten van vaardigheden en kennis, passend bij hun ontwikkelniveau en potentieel. Het gaat hierbij om verschillende ontwikkelingsgebieden zoals taal, rekenen, cognitieve ontwikkeling, ontwikkeling van de motoriek en de sociaal emotionele ontwikkeling. Ontwikkelingsstimulering is soms gepland, aan de hand van het VVE-programma en vooraf bedachte activiteiten. Maar ook andere momenten zoals overgangsmomenten en vrij spel bieden kansen voor ontwikkelingsstimulering. Pedagogisch medewerkers stellen doordenkvragen tijdens het spel van kinderen ('Wat ben je aan het doen?', 'Waar zou je dit nog meer voor kunnen gebruiken?'). Door dieper in te gaan op de uitingen van de kinderen, ondersteunen pedagogisch professionals hen om hun gedachten onder woorden te brengen of om na te denken over vragen die tijdens het spel aan de orde komen. Pedagogisch medewerkers stimuleren kinderen op alle ontwikkelingsgebieden door aan te sluiten bij hun spelniveau en interesse.

Onze pedagogisch professional

- speelt regelmatig met de kinderen mee en weet welke rol ze moet innemen.
- stemt haar ondersteuning af op de aandacht, de stemming en het begripsniveau van het kind.
- heeft oog voor de talenten van kinderen en stimuleert hen bij het verder ontwikkelen van hun talenten.
- biedt activiteiten aan, rekening houdend met onderlinge verschillen, bijvoorbeeld in interesses van jongens en meisjes en de manieren waarop ze onderzoeken, ontdekken, samenspelen en de ruimte gebruiken.

6. Begeleiden van onderlinge interacties

Kinderen komen op de voorschool in aanraking met andere kinderen. Het stimuleren van interacties tussen kinderen draagt bij aan hun sociale ontwikkeling en wederzijdse betrokkenheid. Kinderen leren hierdoor met elkaar overleggen, oplossingen te (onder)zoeken en onderling positieve relaties op te bouwen. Het is daarom belangrijk dat pedagogisch professionals oog hebben voor de interacties en deze goed begeleiden. Het begeleiden van interacties bestaat vooral uit het opmerken, waarderen en aanmoedigen van kinderen. Pedagogisch medewerkers besteden aandacht aan positieve interacties door kinderen samen te laten spelen of opdrachten uit te voeren. Op deze manier leren kinderen rekening te houden met elkaar en samen afspraken te maken over hoe ze een situatie aanpakken. Deze vaardigheden zijn essentieel om sociale relaties aan te kunnen gaan.

Onze pedagogisch professional

- ziet en waardeert positieve interacties tussen kinderen.
- richt de aandacht van kinderen op elkaar en leert hun om naar elkaar te luisteren.
- onderneemt in een vroeg stadium actie tegen pesten.
- besteedt aandacht aan nieuwe kinderen.
- zet groepsversterkende en -verbindende activiteiten in.
- helpt kinderen bij het verwoorden van hun mening en gevoelens naar andere kinderen.

Opbrengst- en ontwikkelingsgericht werken

Spelen is leren… in een stimulerende en veilige omgeving vol ontwikkelkansen.

Kinderen komen op onze voorscholen vooral om te spelen. Spelen is leren! Wij werken opbrengst- en ontwikkelingsgericht aan de hand van erkende VVE-programma's die aansluiten bij de basisschool. Per locatie wordt, in afstemming met school en vanuit een gezamenlijke visie, gewerkt met een jaarwerkplan.

De VVE-programma's zijn opgebouwd rond thema's, die aansluiten bij de belevingswereld van jonge kinderen. In elk thema komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod. Zo stimuleren we peuters op een speelse manier in hun ontwikkeling. We werken met kindvolgsysteem KIJK!. Hiermee volgen pedagogisch professionals de ontwikkeling van de kinderen en passen het aanbod hierop aan.

Onze pedagogisch professionals nemen elke week één ontwikkelingsgebied onder de loep. Zo zorgen zij ervoor dat alle ontwikkelingsgebieden aan bod komen en er een goed beeld van het kind ontstaat. De ontwikkeling van het kind wordt minimaal twee keer per jaar besproken met de ouders. Ook wordt een papieren versie van de KIJK!-registratie overgedragen naar school als een kind bijna vier jaar wordt.
Aan de hand van de doelen in KIJK! wordt een groepsplan gemaakt, waarmee onze pedagogisch professionals aan de slag gaan. Na zes weken is er een evaluatie en wordt er een nieuw groepsplan opgesteld. Het groepsplan gaat uit van de behoeften van het individuele kind.

Het gebruikmaken van kansrijke momenten om een thema of activiteit aan te bieden, is een belangrijk element van het aanbod op onze voorscholen. We richten ons op alle ontwikkelingsgebieden in een rijke speelleeromgeving.

<u>Taalontwikkeling</u>
Bij jonge kinderen is de taalontwikkeling in volle gang. Kinderen leren taal van elkaar, maar vooral ook van de volwassenen waarmee zij omgaan. Opgroeien in een omgeving waar veel met kinderen wordt gepraat en waar veel met taal wordt gedaan, heeft een grote invloed op hun taalontwikkeling. Kinderen die niet in een dergelijke omgeving opgroeien, hebben veel baat bij de rijke taalomgeving op onze voorscholen.

Twee keer per jaar komt een preventieve logopedist op de groep om kinderen spelenderwijs te toetsen op hun taal en spraak. Ouders geven hiervoor hun toestemming. Indien nodig krijgt een kind een doorverwijzing. Dit wordt door de logopedist besproken met ouders.

Onze pedagogisch professional

- biedt rijke taal aan en is hierdoor een rolmodel voor kinderen en ouders.
- is taalvaardig en focust op goede communicatie met kinderen, ouders, collega's en samenwerkingspartners.
- verzorgt een gevarieerd activiteitenaanbod gericht op de taalontwikkeling.
- luistert actief naar de kinderen, stelt vragen en nodigt kinderen uit om te praten.
- bespreekt onderwerpen in de kring en betrekt de kinderen hierbij.
- leest boeken met de kinderen en praat met hen over de inhoud.
- sluit aan bij de bezigheden en het spel van kinderen.
- stimuleert de interactie tussen kinderen.
- gebruikt taal in verschillende spelsituaties (benoemen, beschrijven, analyseren, redeneren en verbeelden).

<u>Lichamelijke ontwikkeling</u>
Kinderen leren zitten, kruipen, staan, lopen, rennen, huppelen en fietsen. Ze leren hoe ze zich kunnen bewegen en hoe ze kun lichaam kunnen gebruiken. Deze motorische vaardigheden zijn essentieel voor hun brede ontwikkeling. Doordat kinderen kunnen staan en lopen, wordt hun wereld letterlijk vergroot en kunnen ze nieuwe vaardigheden opdoen. Onze binnen- en buitenruimtes zijn veilig en volledig afgestemd op kinderen. Hierdoor kunnen zij al spelend leren en zich lichamelijk ontwikkelen.

Zonova Opvang doet mee aan ‘Jump-in’. Dit is een programma in het kader van de Amsterdamse Aanpak Gezond Gewicht (AAGG). De activiteiten zijn gericht op gezond eten, drinken en bewegen.

Onze pedagogisch professional

- stimuleert de grove motoriek met beweegactiviteiten, bijvoorbeeld lopen, dansen, klimmen en gooien met een bal.
- bevordert de fijne motoriek met activiteiten gericht op pakken, vasthouden, tekenen, verven, kleuren, plakken, voorbereiden op schrijven cijfers en letters.
- besteedt aandacht aan de sensomotorische ontwikkeling met activiteiten die zich richten op de zintuigen, bijvoorbeeld kleien, proeven van eten, buiten spelen.
- maakt bij het activiteitenaanbod gebruik van ‘Jump-in’ en van het programma ‘Beweegkriebels’.

Cognitieve ontwikkeling

Kinderen gaan de wereld om zich heen ontdekken. In het begin leren ze alleen van concrete materialen. Daarna vormen zich beelden en woorden in hun gedachten en wordt taal een steeds belangrijker instrument om te leren en te denken. Kinderen krijgen steeds meer interesse voor cijfers. Hun denken ontwikkelt zich, doordat ze leren om informatie uit hun omgeving te ontvangen, te verwerken en hun gedrag daarop aan te passen. Het zelfstandig bedenken van oplossingen is van groot belang voor de cognitieve ontwikkeling van kinderen.

Onze pedagogisch professional

- leert kinderen spelenderwijs hoe ze de wereld om zich heen kunnen ordenen, bijvoorbeeld door vormen, tellen, vergelijken. Er is een getallenlijn op de groep. Er worden telliedjes gezongen en de peuter van de dag mag de kinderen tellen. Hoeveel jongens zijn er vandaag en hoeveel meisjes?
- werkt met ruimte- en tijdsbegrippen bijvoorbeeld met de dagritmekaarten, foto's en de dagen van de week. Kinderen leren in welke volgorde gebeurtenissen plaatsvinden.
- biedt activiteiten aan waarbij kinderen kernbegrippen leren als hoog/laag, achter/voor, onder/boven en groot/klein, bijvoorbeeld in de bouwhoek met blokken in verschillende vormen, met puzzels of bordspellen.
- stimuleert kinderen om zelfstandig oplossingen te bedenken.

Sociaal-emotionele ontwikkeling

Kinderen ontwikkelen een eigen persoonlijkheid, die overeenkomt met de verwachtingen en gedragingen uit hun sociale omgeving. Ze leren sociale regels, normen en waarden. Peuters ontdekken steeds meer hun eigen wil. Ze onderzoeken de grenzen van wat ze wel of niet kunnen en mogen doen. Ze vinden het soms moeilijk om met regels om te gaan. Vaak kennen ze de regels al wel, maar lukt het hun nog niet altijd om zich eraan te houden. Ze vinden het fijn als er een volwassene bij is die hen kan helpen. Ze worden steeds zelfbewuster, gaan ‘ik’ zeggen en imiteren het gedrag en spel van anderen. Na hun derde verjaardag krijgen kinderen steeds meer belangstelling voor hun omgeving. Ze kijken bijvoorbeeld naar het spel van andere kinderen en sluiten daarbij aan.

Onze pedagogisch professional

- observeert wat kinderen doen en wat er in hen omgaat.
- benoemt wat ze ziet en geeft hiermee woorden aan het gevoel en gedrag van kinderen.
- stimuleert kinderen om dingen zelf te doen, bijvoorbeeld jas aantrekken, handen wassen, een boterham smeren of een oplossing bedenken.
- biedt ondersteuning als kinderen dat nodig hebben.
- geeft kinderen een compliment, bijvoorbeeld als ze dingen zelf doen.

Creatieve ontwikkeling

Iedereen is van nature creatief. Het vermogen om je fantasie de vrije loop te laten gaan, om nieuwe uitdagingen aan te gaan en te ontdekken wat wel of juist niet lukt. Wij geven kinderen de ruimte om zelf te experimenteren en ontdekken. Het bezig zijn op een manier die bij kinderen past, vinden wij belangrijker dan het eindresultaat. Kinderen hoeven bijvoorbeeld niet allemaal hetzelfde kunstwerkje te maken. Kinderen leven zich op de voorschool ook uit met dans, muziek en theater. Hierbij maken we gebruik van 'Kleintjekunst'. Kunstenaars laten kinderen kennis maken met een breed cultuur-educatief aanbod van muziek- en theatervormen in combinatie met verschillende huis, tuin en keukenmaterialen. Er wordt aandacht besteed aan het bewegen op muziek en het bewust ervaren van geluiden en andere gewaarwordingen in de omgeving. Samen met het Bijlmerparktheater organiseren we jaarlijks een festival met voorstellingen voor peuters. Hier kunnen kinderen met hun ouders en pedagogisch medewerkers naartoe gaan.

Onze pedagogisch professional

- biedt een omgeving met thema's, activiteiten en materialen die kinderen uitnodigt tot creativiteit, bijvoorbeeld een 'schildersatelier' met klei, verf, papier en textiel.
- focust vooral op het ontwikkelproces en niet zozeer op het eindresultaat.
- stimuleert kinderen om dingen zelf te doen en ontdekken.

Onze rijke speelleeromgeving

Om kinderen volop de ruimte te geven om zich breed te ontwikkelen, zijn onze binnen- en buitenruimtes zo ingericht, dat deze veilig zijn en uitnodigen tot zelfstandig en in groepjes spelen, leren en ontdekken. Dit gebeurt met begeleiding van onze pedagogisch professionals en binnen regels en grenzen (zie ook: Veiligheids- en gezondheidsbeleid Zonova Opvang). Onze rijke speelleeromgeving stimuleert kinderen om zich te ontwikkelen op het gebied van sociaal-emotionele vaardigheden, taal, rekenen, motorische vaardigheden en creativiteit.

Met behulp van de VVE-programma's, thematisch werken en het vrije en gerichte activiteitenaanbod creëren we een uitdagend pedagogisch-didactisch klimaat. De inrichting is afgestemd op de leeftijd, ontwikkelingsfase en de verschillende interesses van kinderen en draagt bij aan hun brede ontwikkeling. Kinderen kiezen zoveel mogelijk zelf met welk materiaal ze werken en wat ze ermee doen of maken.

In de groepsruimte zijn speelhoeken ingericht die ontdekkend spel stimuleren. Zo is er een bouwhoek, leeshoek en een huishoek. De speelhoeken kunnen wisselen van (VVE-)thema en inrichting. Er kan bijvoorbeeld een winkeltje worden ingericht of we besteden aandacht aan het thema verkeer met auto's, pionnen en een verkeerskleed. Er is gevarieerd speelmateriaal, zoals puzzels, boekjes, blokken en verkleedkleren. Daarnaast hebben we kosteloos materiaal, zoals wc rollen, doppen en deksels. Kinderen kunnen het materiaal zelf pakken en opbergen. Er is een grote tafel waaraan ze (gezamenlijk) kunnen knutselen, kleien of schilderen.

Ook voor onze buitenruimte geldt dat speeltoestellen en -materialen, zoals fietsjes en auto's, zijn afgestemd op de leeftijd, ontwikkelingsfase en interesses van de peuters. Kinderen spelen veel met natuurlijke materialen, zoals takjes, water en zand. Ons uitgangspunt is dat je met alles wat je tegenkomt iets kunt doen of maken. Al spelend leren en ontdekken onze peuters elke dag nieuwe dingen.

Wij wisselen activiteiten af met rustmomenten. Op sommige locaties is dit een vast onderdeel van het dagprogramma, bijvoorbeeld na de lunch met kussens, dekens en rustige (klassieke) muziek. Op andere locaties wordt er een rustige activiteit aangeboden zoals voorlezen.

Methoden
Doelgericht en op een speelse manier stimuleren we de ontwikkeling van kinderen

Op de voorscholen van Zonova Opvang werken we ontwikkelings- en opbrengstgericht aan de hand van de erkende VVE-programma's Piramide en Uk & Puk. We maken gebruik van het kindvolgsysteem KIJK!.

VVE-programma Piramide
In het kader van de voor- en vroegschoolse educatie (VVE) werkt Zonova Opvang met de methode Piramide. Piramide stimuleert jonge kinderen op een speelse manier in hun ontwikkeling. Piramide is opgebouwd rond allerlei thema's. In elk thema komen alle ontwikkelingsgebieden aan bod: motoriek, spel, taal, omgaan met hoeveelheden en de sociaal-emotionele groei. Ieder jaar komt een aantal vaste thema's aan bod, zoals de seizoenen. Andere thema's, bijvoorbeeld verkeer of kunst, worden om het jaar aangeboden. In de vorm van activiteiten, aangeboden in de grote of kleine kring, wordt er met de thema's gewerkt. Daarnaast worden bij elk thema bijpassende hoeken gemaakt (de speelleeromgeving), waarin de kinderen spelen. Hier kunnen ze de verworven informatie gebruiken in hun spel en leren van elkaar.

VVE-programma Uk & Puk
Uk & Puk stimuleert de brede ontwikkeling van 0- tot 4-jarigen door actief spel. De pop Puk is het speelkameraadje van de kinderen. Bij Uk & Puk zijn tien thema's ontwikkeld die aansluiten bij de belevingswereld van peuters. Bij elk thema zijn activiteiten uitgewerkt voor drie leeftijdsgroepen. Deze activiteiten worden ingepast in het dagritme. In de activiteiten is er aandacht voor de vier ontwikkelingsgebieden: taalontwikkeling, sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische en zintuiglijke ontwikkeling en rekenprikkels. Er worden tips gegeven voor de inrichting van de speelleeromgeving en het inzetten van materiaal. Uk & Puk leert onze peuters nieuwe vaardigheden door actief bezig te zijn en te spelen.

Kindvolgsysteem KIJK!
KIJK! is een digitaal observatie- en registratie-instrument. KIJK! ondersteunt pedagogisch professionals bij het observeren, registreren en doelgericht stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. In kindvolgsysteem KIJK! worden de ontwikkelingen van elk kind per ontwikkelingsgebied geobserveerd en geregistreerd. De uitkomsten worden besproken door onze pedagogisch professionals en de meewerkend VE-coach. Naar aanleiding van het groepsrapport maken zij een groepsplan. In het groepsplan worden doelen en bijbehorende activiteiten beschreven. Op deze manier volgen en stimuleren pedagogisch professionals dagelijks de ontwikkeling van alle peuters op onze voorscholen.

Zorg en ondersteuning
Denken in kansen en mogelijkheden voor alle kinderen

Zonova Opvang vindt het belangrijk dat alle kinderen, dus ook kinderen die extra ondersteuning nodig hebben of kinderen met een beperking, de voorschool kunnen bezoeken. Hierbij denken we in kansen voor het kind en de mogelijkheden op groep.

Zonova Opvang werkt volgens de procedure 'Kinderen die opvallen'. Pedagogisch medewerkers weten hierdoor hoe zij hun handelen en aanbod kunnen afstemmen op de behoeften van kinderen die opvallen.

Wanneer er zorg is over de ontwikkeling van een kind, komt onze zorgcoördinator op de groep om het kind te observeren. De zorgcoördinator bespreekt haar observaties naderhand met de pedagogisch professionals en geeft hun tips. Indien wenselijk wordt er een handelingsplan geschreven. Dit plan wordt met de ouders van het kind besproken. Hierin worden kleine doelen beschreven waaraan onze medewerkers met het kind werken. Samen met ouders wordt er na zes weken geëvalueerd welke doelen er zijn behaald. Wanneer een kind gebaat is bij kleinere groepen en meer individuele aandacht, dan zoeken we samen met ouders, zorgcoördinator en mentor naar een goede oplossing voor het kind. Bijvoorbeeld: extra begeleiding op de groep (door Okido) of een doorstroom naar een kinderopvangzorggroep (KZG) voorziening waarin er een op maat aanbod ingezet kan worden bij de ontwikkelbehoeften van het kind.

Preventieve logopedie
Twee keer per jaar komt een preventieve logopedist op de groep om de kinderen spelenderwijs te toetsen op hun taal en spraak. Ouders geven hiervoor hun toestemming. Indien nodig krijgt een kind een doorverwijzing. Dit wordt door de logopedist besproken met ouders.

Meldcode
Bij vermoedens van kindermishandeling volgen wij de Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling. Het werken met deze meldcode is verplicht voor alle professionals in de kinderopvang. Het stappenplan helpt ons vanaf het moment van signaleren tot aan het besluit over het al dan niet doen van een melding. De teamleider, zorgcoördinator en aandachtsfunctionaris ondersteunen onze pedagogisch professionals. We blijven zoveel mogelijk in gesprek met ouders om de juiste ondersteuning in te zetten. De veiligheid van het kind (en onze medewerkers) staat hierbij altijd voorop.

Kinderopvangzorggroep (KZG)
Sommige kinderen profiteren onvoldoende van het aanbod op onze reguliere voorscholen. Voor deze groep kinderen is het mogelijk om gebruik te maken van een kleinere groep en extra ondersteuningsaanbod. Dit is mogelijk op de kinderopvangzorggroep. Binnen de kinderopvangzorggroep werken we met kleine groepen van maximaal 8 kinderen. Hierdoor is er ruimte voor passende begeleiding, persoonlijke aandacht, rust en structuur. Een pedagogisch professional van Zonova werkt nauw samen met een orthopedagoog van een jeugdhulppartner. Samen zorgen zij voor een passend aanbod dat aansluit bij de ontwikkeling en behoeften van ieder kind.

De doorgaande lijn van voorschool naar basisschool en BSO
Samen zorgen we voor een goede start op de basisschool, een soepele doorgaande lijn en het bieden van optimale ontwikkelkansen aan alle kinderen.

De meeste voorscholen van Zonova Opvang zijn gevestigd in een basisschool. De voorschool, basisschool en BSO werken vanuit een gezamenlijk visie.

Samenwerking met de basisschool
Op al onze voorscholen werken pedagogisch professionals nauw samen met de basisschool, vanuit een gemeenschappelijke visie en doelen. Dit wordt vastgelegd in een jaarwerkplan. Daarnaast zijn er VVE-overleggen van de voor- en vroegschool (gemiddeld vijf of zes keer per jaar). Hierin bespreken en evalueren pedagogisch professionals, leerkracht(en) en VVE-coördinator/IB-er de thema's en hun aanpak. Verder verzorgen ze samen thema-gerichte activiteiten voor peuters en kleuters. Waar mogelijk volgen ze gezamenlijke trainingen en wordt de VVE-methode van voor- en vroegschool op elkaar afgestemd. Er is samenwerking met de IB-er (intern begeleider) van de school ten aanzien van zorg en extra ondersteuning.

Combinatiefunctionaris VVE
Op een aantal locaties werkt een combinatiefunctionaris. De pedagogisch professional van de voorschool draait dan deels mee in de kleutergroep op school. Door de nauwe samenwerking is er een soepele doorgaande lijn naar de basisschool voor de kinderen.

Warme overdracht
Als kinderen de overstap naar de basisschool maken, is er structureel een 'warme' overdracht. Dit betekent dat de pedagogisch professional/mentor de schriftelijke informatie (uit het ingevulde Uniform Amsterdams Overdrachtsformulier) over het kind mondeling toelicht in een gesprek met de leerkracht van de basisschool. Het gesprek vindt, na toestemming van ouders, plaats in de maand voordat het kind 4 jaar wordt (3,11 jaar) of bij 3,9 jaar in geval van zorg. Ouders van het kind worden bij het overdrachtsgesprek uitgenodigd.

Zonova Opvang geeft geen gegevens van andere organisaties door, tenzij ouders hier schriftelijk toestemming voor geven. Zonova Opvang heeft een plaatsings- en privacybeleid, dat geldt voor al onze voorscholen en BSO.

Naar onze buitenschoolse opvang (BSO)
Op een aantal locaties biedt Zonova Opvang buitenschoolse opvang (BSO). Deze vorm van opvang is bedoeld voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. Onze BSO sluit naadloos aan op de aanpak van de voorschool.

De BSO is gevestigd in het schoolgebouw waar de kinderen op school zitten, vaak in het lokaal van de voorschoolgroep. Hierdoor en door combinatiefuncties van voorschoolmedewerker en medewerker BSO, kunnen kinderen weer de voor hun vertrouwde gezichten tegenkomen. Ook wordt samengewerkt met de kinder- en jongerenwerkers van Swazoom, voor bepaalde projecten, bijvoorbeeld sport.

Bij de overstap van de voorschool naar de BSO zorgen wij voor een (warme) overdracht om de continuïteit in de ontwikkeling van het kind te waarborgen. Pedagogisch professionals van beide locaties overleggen met elkaar over de behoeften, interesses en bijzonderheden van het kind. Ouders worden actief betrokken bij dit proces en krijgen de gelegenheid om vragen te stellen, informatie te delen en aanwezig te zijn bij dit overdrachtsgeprek. De overdracht vindt schriftelijk en mondeling plaats, met toestemming van ouders. Zo zorgt Zonova opvang voor een vertrouwde en soepele overgang naar de nieuwe omgeving in het kader van samenwerken in de doorgaande lijn.

Aandachtspunten bij de overdracht van voorschool naar BSO zijn:

- De mentor van de voorschool informeert bij ouders ten tijde van de inschrijving voor de basisschool (als het kind ongeveer 3,2 jaar oud is) of het kind ook ingeschreven wordt voor een BSO. Als er wel een inschrijving voor een BSO plaatsvindt dan zorgt de mentor voor toestemming voor overdracht. Als er geen inschrijving voor een BSO plaatsvindt, dan noteert de mentor dat in het kinddossier. De voorschool informeert ouders naar de verschillende BSO inschrijfmogelijkheden binnen Zonova opvang.
- De overdracht tussen voorschool en BSO vindt plaats voor het intakegesprek bij de BSO en wordt geïnitieerd door de mentor van de voorschool.
- Er vindt een warme overdracht plaats als het kind naar de inpandige of samenwerkende BSO gaat. Er vindt een digitale overdracht plaats als het kind naar een externe BSO gaat.

De mentor
Ieder kind in de kinderopvang heeft een mentor

Alle kinderen hebben een mentor. Dit is een pedagogisch professional die op de groep staat van het kind. De intake wordt zoveel mogelijk gedaan door de mentor. Tijdens de intake wordt verteld dat ieder kind een mentor heeft en wat dit inhoudt. Ook worden de wendagen besproken. De ouders en het kind maken (verder) kennis met de groep en de andere pedagogisch professionals.

Bij de verdeling van de kinderen wordt rekening gehouden met de volgende punten:

- Er is een goede verdeling van het aantal mentorkinderen tussen pedagogisch professionals van de groep.
- Wie meer uren werkt, heeft meer mentorkinderen.
- Het is belangrijk dat de pedagogisch professional die mentor wordt van een kind, een kind en ouders zoveel mogelijk dagen per week ziet.

<u>Taken mentor</u>
Voor de mentor is een aantal taken verplicht:

- Uitvoeren van observaties.
- Voeren van gesprekken met de ouders over de ontwikkeling en het welbevinden van hun kind.
- Vast aanspreekpunt zijn voor de ouders van het kind.
- Zorgdragen voor warme overdracht van het kind naar de basisschool.

Wanneer de mentor afwezig is, neemt de directe collega de taken van de mentor waar. Hierover worden ouders mondeling geïnformeerd.

Oudergesprekken
Tijdens de haal- en brengmomenten is er tijd om in gesprek te gaan over de kinderen. Ouders en pedagogisch professionals delen dan geen gevoelige informatie over het kind, maar praten vooral over de dagelijkse gang van zaken. Bespreking van bijzonderheden gebeurt in een ruimte waar geen andere ouders of kinderen zijn. Twee keer per jaar nodigt de mentor ouders uit voor een 10-minutengesprek om de ontwikkeling en het welbevinden van het kind te bespreken. Wanneer de mentor een gesprek samen met een collega wil voeren, informeert zij ouders hierover vooraf.

Observeren
Onze pedagogisch professionals observeren de kinderen dagelijks. Ze maken hierbij gebruik van kindvolgsysteem KIJK!. KIJK! ondersteunt hen bij het observeren, registreren en doelgericht stimuleren van de ontwikkeling van kinderen. In KIJK! worden de ontwikkelingen van elk kind per ontwikkelingsgebied geobserveerd en geregistreerd door de mentor. Tijdens het 10-minutengesprek bespreekt de mentor deze bevindingen met de ouders van het kind. Wanneer er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van het kind, worden die ook in KIJK! gesignaleerd. De mentor stelt een handelingsplan op, waarin er een toelichting komt op de opvallende signalen en stelt vervolgens passende doelen op. Dit bespreekt de mentor, samen met de pedagogisch coach, en de ouders. Daarna wordt er volgens het besproken plan ingezet en draagt dit bij aan de ontwikkeling van het kind.

Onze medewerkers op de voorschool
Onze medewerkers zijn herkenbaar voor onze doelgroep, zij spreken de taal, kennen de cultuur, begrijpen de sociale verhoudingen, kennen de kinderen, de gezinnen en hun wijk.

Pedagogisch medewerkers
Onze pedagogisch professionals zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse opvang, ontwikkeling en verzorging van peuters op de voorschool. Onze medewerkers hebben passie voor het werk en zijn gekwalificeerd voor het werken met jonge kinderen. Zij begeleiden kinderen, zowel in groepsverband als individueel. Onze pedagogisch professionals zorgen dat kinderen zich veilig voelen binnen de groep en stimuleren hen om zich verder te ontwikkelen door uitdagende ontwikkelingsgerichte activiteiten aan te bieden. Hierbij maken ze gebruik van de VVE-programma's en kindvolgsysteem KIJK. Onze pedagogisch professionals worden aangestuurd door een teamleider.

Zonova Opvang streeft ernaar dat op iedere groep een mbo- en hbo-opgeleide medewerker werkt. Zo zorgen we voor een evenwichtige verdeling.

Hbo-er als meewerkend VE-coach
Naast het gezamenlijk bieden van de dagelijkse opvang van peuters, coacht de hbo-er de mbo-er. Zo zorgen zij samen voor borging en verbetering van de beoogde kwaliteit.

Onze hbo-er:

- begeleidt de pedagogisch professionals op de groep.
- vervult een voorbeeldrol in het dagelijkse werk op de groep.
- dient als vraagbaak voor pedagogisch professionals.
- levert een substantiële bijdrage aan de kwaliteitsverbetertrajecten en/of coachingstrajecten gericht op voorschoolse educatie (VE).
- geeft feedback aan de pedagogisch professionals over het functioneren op de groep.
- informeert indien nodig de teamleider over de voortgang.

Flexibele invalkrachten
Ons uitgangspunt is: dagelijks dezelfde vaste gezichten op de groep. Bij tijdelijke uitval van een vaste pedagogisch professional wordt gewerkt met gekwalificeerde (flexibele) invalkrachten van Zonova Opvang. Swazoom kinderopvang werkt met een vast gezichtenbeleid waardoor flexibele invalkrachten vaak op dezelfde locaties worden ingepland. Dit ter bevordering van de hechting met de kinderen op de groep. Op een groep wordt dus zoveel mogelijk dezelfde flexibele invalkracht ingezet, die al bekend is met de kinderen.

Al onze medewerkers (vast en flexibel) werken vanuit dezelfde pedagogische visie. Vaste invalkrachten hebben inzage in kindgegevens die relevant zijn voor een goede uitvoering van hun werk (bijvoorbeeld over allergieën of andere bijzonderheden van kinderen).

Pedagogisch beleidsmedewerker en coach
Elke organisatie in de kinderopvang moet een pedagogisch beleidsmedewerker en coach hebben. Dat is een wettelijke verplichting. Zonova Opvang werkt met een manager pedagogiek en kwaliteit (pedagogisch beleidsmedewerker) en met pedagogisch coaches. Voor beide functies gelden specifieke kwalificatie-eisen, waaraan onze medewerkers voldoen. Meer informatie hierover is te vinden in het functieboek van CAO Kinderopvang.

Manager pedagogiek en kwaliteit
Onze manager pedagogiek en kwaliteit vertaalt beleidsvoornemens naar de concrete werkpraktijk en levert een actieve bijdrage aan de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid op de onderscheiden beleidsterreinen binnen de organisatie. Het gaat bijvoorbeeld om het door ontwikkelen van het pedagogisch beleid van de voorschool en de BSO, het veiligheid- en gezondheidsbeleid en het stagebeleid. Onze manager pedagogiek en kwaliteit is leidinggevende van de pedagogisch coaches. Zelf wordt deze manager aangestuurd door onze directeur-bestuurder.

Pedagogisch coach
Onze pedagogisch coaches dragen bij aan het verbeteren van de pedagogische kwaliteit van de werkzaamheden en professionele ontwikkeling van de pedagogisch professionals. Een pedagogisch coach begeleidt en coacht de medewerkers bij hun dagelijkse werkzaamheden, het uitdragen van de pedagogische visie en de uitvoering van het pedagogisch beleid. Alle pedagogisch professionals ontvangen jaarlijks coaching, ook tijdelijke en inval medewerkers. Een pedagogische coach fungeert als spil tussen het beleid en de uitvoering ervan. De coach signaleert structurele knelpunten in de ontwikkeling van medewerkers, kwaliteit van werkzaamheden, processen, methoden en programma's. De coach geeft advies over verbetering van ons pedagogisch beleid.

In ons coachingsbeleid is te lezen welke vormen van coaching er zijn binnen Zonova Opvang. In ons coachplan beschrijven we jaarlijks de thema's en het aantal uren coaching per locatie en medewerker. Hiermee voldoen we aan de wettelijke eisen.

Zorgcoördinator
Binnen Zonova Opvang bestaat de pedagogische kwaliteit ook uit deskundigheid op het gebied van zorg en 'kinderen die opvallen'. Onze zorgcoördinator is betrokken bij casussen waarbij er zorgen zijn over het opgroeien en de ontwikkeling van kinderen op onze voorscholen. De zorgcoördinator wordt ingeschakeld wanneer er zorgen zijn over een kind op een reguliere voorschool van Zonova Opvang. De zorgcoördinator observeert, registreert en verwijst door. Er is nauw contact met externe betrokkenen zoals OKT, logopedisten en jeugdhulpverlening. Wanneer een kind gebaat is bij kleinere groepen en meer individuele aandacht, dan zoekt de zorgcoördinator samen met ouders, pedagogisch professionals en externe betrokkenen naar een goede oplossing voor het kind. Bijvoorbeeld: extra begeleiding op de groep (door Okido), overplaatsing naar een kinderopvangzorggroep of doorverwijzing naar specialistische hulp.

Stagiaires
Zonova Opvang is een erkend leerbedrijf en werkt volgens de normen van de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). We werken met stagiaires die een beroepsopleidende leerweg (BOL) volgen en stagiaires van het hbo. Bij de inzet van stagiaires volgen we de bepalingen uit de CAO

Kinderopvang. Stagiaires voeren, onder begeleiding van de pedagogisch professional, taken en werkzaamheden uit als onderdeel van hun leerproces. De taken en leerdoelen zijn afhankelijk van de opleiding, het niveau en de opleidingsfase. Dit wordt vooraf met de stagiaire en school besproken en schriftelijk vastgelegd. Meer informatie hierover is te lezen in ons beleid BPV.

Ouderbetrokkenheid
Pedagogisch partnerschap om optimale omstandigheden te realiseren voor de ontwikkeling van kinderen, thuis en op de voorschool.

Om kinderen optimale ontwikkelkansen te kunnen bieden, is een goede samenwerking en afstemming tussen ouders en opvang van groot belang. Goed contact en overleg is onderdeel van goede en professionele opvang. Dit is altijd tweerichtingsverkeer. We betrekken ouders zoveel mogelijk bij het aanbod en de aanpak op de voorschool. Andersom informeren ouders onze medewerkers over de thuissituatie en over het kind. Deze informatie gebruiken we bij het vormgeven van ons aanbod. We gaan uit van een wederkerige relatie. Dit wordt 'pedagogisch partnerschap' genoemd. Daar bedoelen we mee:

'De wederzijdse en gelijkwaardige betrokkenheid van ouders en opvang bij de opvoeding en de begeleiding van kinderen, om zo optimaal mogelijke omstandigheden te realiseren voor de ontwikkeling van kinderen, thuis en op de opvang.'

Vanuit de gedachte van het pedagogisch partnerschap is er sprake van een gelijkwaardige relatie, waarin ieder een eigen rol heeft en herkent. Door wederzijdse belangstelling en interesse leren we van elkaar. De ouder doet dit vanuit de rol als eindverantwoordelijke voor het kind, de beroepskracht als professional.

<u>Activiteiten ouderbetrokkenheid</u>
Het doel van ouderbetrokkenheid is dat alle ouders van peuters (en kleuters) samen met de voorschool van Zonova Opvang (en school) hun rol pakken bij de stimulering van de ontwikkeling hun kind.

Door de activiteiten ouderbetrokkenheid weten ouders:
- hoe het voor- en vroegschoolse programma in elkaar zit.
- wat hun kind doet op de voorschool (of de vroegschool).
- hoe het staat met de ontwikkeling van hun kind.
- wat zij thuis aan ontwikkelingsstimulering kunnen doen en hoe zij dit kunnen doen.

<u>Ouderconsulenten en pedagogisch professionals ouderbetrokkenheid</u>
Bij Zonova Opvang vinden we het belangrijk om de ouders mee te nemen in de ontwikkelingsstimulering op de groepen. Vandaar dat de pedagogisch professionals een wekelijkse inzet hebben betreft ouderbetrokkenheid. Zo organiseren zij activiteiten en bijeenkomsten voor ouders om de betrokkenheid vanuit ouders te vergroten.

Enkele locaties werken ook met een ouderconsulent. Deze consulenten zijn zowel op de voorschool als de basisschool aanwezig. Ouderconsulenten hebben, net als vaste pedagogisch professionals met ouderbetrokkenheidsuren, als taak om ouders te betrekken bij de ontwikkeling van hun kind. Ze zorgen voor verbinding tussen ouders, pedagogisch medewerkers, leerkrachten, school, opvoedinstanties en buurtvoorzieningen. Ze ontmoeten ouders tijdens brengen/halen en leggen zo contact. Ze maken een ouderanalyse en organiseren themabijeenkomsten en andere laagdrempelige bijeenkomsten over onderwerpen die ouders en andere betrokkenen aandragen.

<u>De ouderbetrokkenheidsaanjager</u>
Bij Zonova Opvang werken we met een ouderbetrokkenheidsaanjager, dit is een pedagogisch professional die het voortouw neemt in het inzetten van ouderbetrokkenheid op al onze voorschoollocaties. De ouderbetrokkenheidsaanjager informeert de pedagogisch professionals en enthousiasmeert hen op het gebied van pedagogisch partnerschap met ouders.

Ouderanalyse en jaarplan
Elke voorschool maakt jaarlijks een ouderanalyse. Input hiervoor zijn de gesprekken met en vragen en behoeftes van ouders. De analyse vormt het startpunt voor een gezamenlijk jaarplan (van voor- en vroegschool) met een visie, doelen, gerichte ondersteuning en activiteiten.

Voorbeelden van activiteiten:

- Ouderbijeenkomsten

Deze bijeenkomsten zijn gericht op kennismaking, uitwisseling van ervaringen en onderlinge steun. Samen met ouders wordt gebrainstormd over hoe zij kunnen bijdragen aan de ontwikkeling van hun kind. Ouders kunnen ideeën opdoen en ervaren hoe je met eenvoudige materialen een activiteit met je kind kunt doen, zoals trommelen met je vingers of knutselen met kosteloos materiaal.

- Ouder-kind-activiteiten

Aan de hand van een thema doen ouder en kind samen een activiteit, Bijvoorbeeld een speurtocht bij het thema 'Beleef de natuur' of knutsel de Schijf van Vijf bij het thema 'Eet smakelijk'. Ook mede-opvoeders, zoals oma's en tantes, worden soms uitgenodigd om deel te nemen aan activiteiten. Grootouders brengen veel ervaring in tijdens bijeenkomsten en maken de maatschappelijke context zichtbaar in opvoeden toen en nu.

- Uitstapjes

Er worden samen met ouders uitstapjes georganiseerd vanuit de thema's. Bijvoorbeeld een wandeling om materialen te verzamelen voor activiteiten bij het thema 'Herfst', naar de kinderboerderij bij het thema 'Lente', een wandeling door de wijk bij het thema 'Wonen' of een bezoek aan de bibliotheek. Onze pedagogisch professionals maken bij elk uitstapje vooraf een inschatting of er voldoende volwassenen deelnemen aan de activiteit en of de groep het uitstapje aankan. Hierdoor waarborgen we de veiligheid van kinderen en ouders. Zonova Opvang is hierin eindverantwoordelijk.

Beleid Ouderbetrokkenheid
Meer informatie over ouderbetrokkenheid en bijbehorende activiteiten is te lezen in ons beleid Ouderbetrokkenheid.

Praktische werkwijze

Openingstijden
Onze voorscholen zijn (bijna allemaal) gevestigd in een basisschool. We sluiten waar mogelijk aan op de schooltijden. Onze voorscholen zijn 40 weken per jaar geopend. Tijdens schoolvakanties en op officiële feestdagen is de voorschool gesloten. Ouders ontvangen ieder jaar een overzicht met alle sluitingsdata.

Op 1 januari 2020 is het aanbod van voorschoolse educatie verruimd naar 16 uur. Al onze locaties hebben een aanbod van 5.20 of 5.33 uur per dag. De meeste voorscholen zijn geopend van 8.30 tot 13.20 uur. Daarnaast is er op sommige locaties, tegen betaling, verlengde of flexibele opvang mogelijk. Ouders vragen dit vooraf aan bij onze afdeling Planning en Plaatsing. De exacte openingstijden van alle locaties zijn te vinden op onze website: www.zonovaopvang.nl.

Eten & drinken
Kinderen krijgen een gezonde lunch op onze voorscholen. Dit brengt geen extra kosten met zich mee voor ouders. Wij eten gezamenlijk aan tafel. De kinderen kiezen zelf wat ze willen eten en drinken. We laten de kinderen zo veel mogelijk zelfstandig hun boterham smeren en hun drinken inschenken. Zo stimuleren we hun zelfredzaamheid.

We volgen de richtlijnen van het Voedingscentrum. Kinderen eten volkoren of bruin brood met gezond beleg, bijvoorbeeld met zuivelspread, humus of pindakaas. Daarnaast krijgen de kinderen groenten en fruit aangeboden zoals komkommer, tomaatjes en appels. De kinderen drinken melk, karnemelk, water of thee. Wij houden rekening met geloofsovertuigingen en met de meest voorkomende allergieën, zoals glutenallergie of lactose-intolerantie. Bij specialistische diëten vragen wij ouders om het eten en/of drinken zelf mee te geven.

Stamgroepen en open deurbeleid

Zonova Opvang biedt opvang in een vertrouwde en veilige speelleeromgeving. Daarom werken we met vaste stamgroepen en vaste gezichten op onze voorscholen. De groepen zijn 'horizontaal': er komen peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Er zijn maximaal 16 kinderen tegelijk aanwezig in een groep. Groepen kunnen wisselend zijn van samenstelling, omdat verschillende kinderen op verschillende dagdelen komen. De beroepskracht-kind-ratio (BKR), groepsgrootte en de opleiding van de pedagogisch medewerker zijn essentieel voor de kwaliteit van de opvang. De BKR voor groepen 2-4-jarigen is 1 beroepskracht op 8 kinderen. Er is per kind minimaal 3,5 m2 binnenruimte en 3 m2 buitenruimte beschikbaar.

Een aantal locaties heeft twee stamgroepen. Soms worden de groepen tijdelijk samengevoegd, bijvoorbeeld op rustige dagen. Er is dan zoveel mogelijk van iedere groep een vast gezicht aanwezig. Samenvoegen gebeurt altijd in overleg en met toestemming van ouders.

Door een zogenaamd 'open deurbeleid' kunnen kinderen uit verschillende groepen elkaar regelmatig ontmoeten en samen spelen. Dit kan zowel buiten als binnen, bijvoorbeeld samen spelen op het plein, in de hal of in het speellokaal. Onze peuters hebben zo meer ruimte en extra ontdekkingsmogelijkheden. Zij raken spelenderwijs vertrouwd met andere kinderen en pedagogisch professionals op de locatie. Omdat bijna al onze voorscholen zijn gevestigd in een basisschool, wennen kinderen al vroeg aan het gebouw en de werkwijze op school. Peuters en kleuters kunnen op bepaalde momenten samen spelen of bij elkaar op bezoek komen. We werken zoveel mogelijk aan dezelfde thema's en vieren feesten gezamenlijk.

Vaste-gezichtencriterium

Afhankelijk van de leeftijd van het kind en de grootte van de stamgroep, krijgt ieder kind een aantal 'vaste gezichten' (vaste medewerkers) toegewezen. Voor peuters geldt een maximum van drie vaste gezichten. Op alle dagen dat een kind aanwezig is, moet één van de vaste gezichten aanwezig zijn. Tijdens ziekte, verlof of vakanties is er de mogelijkheid om tijdelijk af te wijken van het vaste-gezichtencriterium. In deze periode kan een andere beroepskracht worden ingezet als 'vast gezicht'. Voorwaarde is dat we de emotionele veiligheid en stabiliteit voor het kind borgen. Dit doen we door te werken met een vaste pool van invalkrachten. De vaste invalkrachten zijn vaak uit de invalkrachtenpoule maar ook vaste pedagogisch professionals van andere locaties. Onze planner probeert altijd een medewerker in te zetten die al bekend is op de locatie en met de kinderen. Wanneer er een aangrenzende groep aanwezig is op onze voorschool, kijkt onze planner ook naar de mogelijkheid om een pedagogisch professional van deze aangrenzende groep in te zetten.

Al onze medewerkers (vast en inval) werken vanuit dezelfde pedagogische visie. Flexibele medewerkers hebben (in KidsAdmin) inzage in kindgegevens die relevant zijn voor een goede uitvoering van hun werk (bijvoorbeeld over allergieën of andere bijzonderheden). Daarnaast heeft iedere groep een map voor flexibele medewerkers met daarin informatie over de werkwijze en andere praktische informatie van de betreffende voorschoollocatie.

Drie-uursregeling

Een organisatie die tien uur aaneengesloten opvang biedt, mag wettelijk drie uur per dag afwijken van de beroepskracht-kindratio (BKR). Op de voorscholen van Zonova Opvang zijn de openingstijden 5.20 of 5.33 uur per dag. Onze pedagogisch professionals zijn tijdens openingstijden aanwezig volgens beroepskracht-kind-ratio. Ze nemen pas pauze nadat alle kinderen zijn opgehaald. Daarom is de drie-uursregeling niet van toepassing op onze voorscholen.

Wennen

Wij willen graag dat alle kinderen en ouders zich welkom voelen bij Zonova Opvang. We vinden het belangrijk dat een kind een relatie opbouwt, zowel met de pedagogisch

medewerkers als met de andere kinderen. Als een kind voor het eerst naar de opvang gaat, kan dat voor het kind en de ouders een spannende gebeurtenis zijn.

Om kinderen en ouders rustig aan de nieuwe situatie op de voorschool te laten wennen,
hebben wij een wenprocedure. In principe gaat het wennen als volgt:

- Voor de ingangsdatum van het contract hebben ouder en kind een intakegesprek met de mentor.
- Na ingang van het contract komt het kind zonder ouders wennen op de voorschool. De eerste keer is dit een uurtje.
- De tweede keer kijken we wat het beste past bij het kind: dat ouders eerst een gedeelte blijven of dat ze na het afscheid weggaan. Het kind wordt een half uur voor de eindtijd opgehaald.
- De derde keer wordt het kind een kwartier voor de eindtijd opgehaald.
- Als de voorgaande keren goed zijn verlopen, kan het kind op de normale tijden worden gebracht en gehaald.

Wanneer het wennen moeilijk gaat, dan kan de mentor samen met de ouders een aangepast wenprogramma opstellen. Hierbij wordt er gekeken naar de behoeften van het kind en kunnen de tijden waarop het kindje op de groep is, worden aangepast voor een bepaalde periode.

Zieke kinderen, medicijngebruik en ongevallen

Ziek thuis
Als een kind ziek is, kan het niet naar de voorschool komen. Wij vragen ouders om dit telefonisch door te geven aan onze medewerkers, zodat we weten waarom een kind afwezig is. Als het gaat om een besmettelijke ziekte informeren we andere ouders en nemen we ook andere maatregelen (zoals het extra schoonmaken van de groepsruimte of overleg met de GGD).

Bij ziek zijn wordt er gedacht aan:
koorts (38,0 C en hoger) en/of diarree (meer dan driemaal per dag waterdunne ontlasting) en/of overgeven en/of algehele malaise, waardoor het kind niet kan functioneren op de groep of 1-op-1 aandacht nodig heeft

Ziek tijdens de opvang
Als een kind ziek wordt tijdens de opvang, kan het niet op de voorschool blijven. Dit is vooral in het belang van het kind zelf. Daarnaast hebben onze pedagogisch professionals geen tijd en mogelijkheden om veel extra aandacht aan een ziek kind te besteden, omdat ook de andere kinderen aandacht nodig hebben. Bij ziekte van een kind nemen onze medewerkers telefonisch contact op met de ouders en vragen hen om hun kind direct op te halen. Daarom is het belangrijk dat we altijd de actuele telefoonnummers van ouders weten plus het noodnummer (van degene die bereikbaar is als ouders niet bereikbaar zijn). Deze gegevens noteren we op het intakeformulier.

Als er acuut gevaar dreigt voor het kind wordt er een arts gebeld (via 112), daarna informeren onze pedagogisch professionals de ouders van het kind.

Medicijngebruik
Ouders geven medicijnen in principe zelf thuis aan hun kinderen. Medicijnen (en zelfzorgmiddelen) worden uitsluitend op verzoek van de ouders en na overleg met onze pedagogisch professionals en teamleider toegediend tijdens de opvang. Pedagogisch medewerkers dienen deze medicijnen toe wanneer dat echt noodzakelijk is en het niet anders kan dan gedurende de tijd dat het kind op de voorschool is. De ouder dient hiervoor de ‘Overeenkomst toedienen geneesmiddelen’ in te vullen en te ondertekenen. Het toedienen van medicatie op de voorschool valt onder de verantwoordelijkheid van de ouders. Zij zijn zelf verantwoordelijk voor eventuele negatieve gevolgen voor de ziekte van hun kind en het afgesproken medicijngebruik door hun kind op de voorschool. Onze pedagogisch professionals mogen kinderen geen paracetamol of aspirine geven en voeren geen medische handelingen uit.

Ongevallen
Op onze voorscholen wordt jaarlijks een risico-inventarisatie veiligheid uitgevoerd door de pedagogisch professionals van de locatie. Naar aanleiding van deze inventarisatie maakt Zonova Opvang een plan van aanpak om de geconstateerde risico's zo snel mogelijk op te lossen. Ondanks al deze maatregelen kan het toch voorkomen dat er een ongeval plaats vindt. Alle pedagogisch professionals hebben een BHV-training en een training EHBO bij kinderen gevolgd en moeten jaarlijks een herhalingstraining volgen om hun certificaten te behouden. Zo weten zij hoe te handelen bij lichte verwondingen (als een schaafwond of blauwe plek) en bij ernstigere ongevallen (als een mogelijke hersenschudding of breuk).

Meer informatie over hoe we omgaan met zieke kinderen, medicijngebruik en ongevallen is te vinden in het ziektebeleid van Zonova Opvang, op te vragen bij de pedagogisch professionals van de groep.

Klachten
Wij vinden het belangrijk om een goede relatie te hebben met kinderen én hun ouders. Daarom betrekken wij ouders zoveel mogelijk bij de opvang van hun kind, zowel digitaal als op de locatie zelf. Toch kan het gebeuren dat een ouder iets wil opmerken over onze werkwijze. We vinden het belangrijk om bij ongenoegen of ontevredenheid van ouders in goed overleg tot een oplossing te komen die voor beide partijen passend is. Het serieus nemen van signalen kan voorkomen dat een probleem een klacht wordt. Wij zoeken te allen tijde de weg van de dialoog om problemen tijdig op te lossen, genoegdoening te geven of de relatie te herstellen. Zonova Opvang heeft een klachtenregeling. Hierin beschrijven wij onze werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten. De klachtenregeling is te vinden op onze website: www.zonovaopvang.nl.

Handelen bij warm weer en zon
In Nederland krijgen wij (voornamelijk in de zomertijd) steeds vaker te maken met hoge temperaturen. Bij Zonova Opvang worden er passende maatregelen getroffen bij warm weer: als de temperatuur 25 graden Celcius is of hoger. Daarnaast hebben we afspraken gemaakt over veilig spelen in de zon. Alle informatie over de maatregelen en afspraken staan omschreven in ons hitteprotocol en 'veilig in de zon'. Daarnaast staan er locatiespecifieke maatregelen in het locatiegebonden pedagogisch beleidsplan. Beide zijn op te vragen bij de pedagogisch professionals van de groep.

Gescheiden ouders
Bij Zonova Opvang staat het belang van het kind/de kinderen altijd voorop. Wanneer ouders uit elkaar gaan, is dat een proces waarin er veel op ouders en hun kind(eren) afkomt. Een scheiding (of een andere omgangsvorm aanbrengen in een gezin) vergt wennen aan een nieuwe situatie en vooral het goed regelen van de zorg voor kinderen. Dit doen wij door duidelijke afspraken te maken tussen Zonova Opvang en het gezin, rekening houdend met het wettelijk recht op omgang en informatie. Dit is terug te lezen in het protocol gescheiden ouders, op te vragen bij de pedagogisch professionals van de groep.